

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 Valtioneuvosto

Asia: Hallituksen esitysluonnos laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa

Keski-Suomen TE-toimiston kirjallinen lausunto SOTE:n valinnanvapauslaista

Sote-palvelujen keskittäminen 18 maakuntaan vähentää palvelujen hajainaisuutta ja parantaa samalla mahdollisuuksia sote-palvelujen ja tulevien kasvupalvelujen eli työvoima- ja elinkeinopalvelujen integroinnille. Kun myös kasvupalvelut siirtyvät maakuntauudistuksessa maakuntien järjestämisvastuulle, voidaan palveluja yhteensovittaa asiakkaan prosessin eri vaiheissa, kuten esimerkiksi asiakkaan palvelutarpeen arvioinnissa, palveluohjauksessa, palvelujen aikaisessa tuessa ja palvelujen nivelvaiheissa. Monessa tapauksessa kokonaistavoitteeksi voidaan asettaa terveyden tai työkyvyn lisäksi asiakkaan työllistyminen.

Lainsäädännössä tulisi mahdollistaa se, että maakunta voi integroida maakunnan järjestämisvastuulla olevia palveluita tarkoituksenmukaisiksi kokonaisuuksiksi. Asiakkaan palvelutarpeen arvioinnin ja palveluohjauksen tulisi olla monialaista ja kokonaisvaltaista, eikä pelkästään sote-palveluihin painottuvaa. Sote:n valinnanvapauslaissa keskitytään vain sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatioon, vaikka laajemmat hyvinvointivaikutukset ja samalla myös kustannusten säästöt voidaan saavuttaa siten, että asiakkaan palvelukokonaisuutta kehitetään ottaen huomioon laajemmin osallisuuden ja työllistymisen tavoitteet.

Sote-palveluntuottajien moninaisuus tulee haastamaan sekä palveluprosessien tehokkuutta että asiakkaan ymmärrystä. On tärkeää, että vastuu asiakkaan kokonaisprosessista on määritelty selkeästi, jotta eri palveluntuottajien tarjoamat sosiaali- ja terveyspalvelut, liikelaitoksen tuottamat sote-palvelut sekä julkisen vallan käyttöä sisältävät palvelut yhdistyvät toimivaksi osaksi asiakkaan palveluprosessia.

Nykyisin heikossa työmarkkina-asetmassa olevien asiakkaiden työllistymistä edistetään monialaisen yhteispalvelun toimesta. Näissä integroidaan kuntien sote-palveluja, Kelan kuntoutuspalveluja sekä TE-toimistojen työllistymistä edistäviä palveluja. Maakuntauudistuksessa työllistymistä edistävät palvelut tulevat osaksi maakunnan kasvupalveluja. Ne siirtyvät nykyistä laajemmin markkinoille ja myös niihin tulee valinnanvapautta. Sote- ja maku-uudistus voi parhaimmillaan parantaa palvelujen yhteensovittamista nykytilanteeseen verrattuna. Epäonnistuessaan se voi myös aiheuttaa sen, että jo nykyisin saavutettu yhteensovittamisen taso menetetään. Useiden

12.12.2017

asioiden muuttuminen samanaikaisesti ja asiakkaan mahdollisuudet vaihtaa palveluntuottajaa voivat tehdä uudistuksen asiakasvaikutuksista vaikeasti hallittavia.

Johtaja

Tuula Säynätmäki